

A Győri Ítéltábla dr. Neiger és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében a 2011. évi május hó 12. napján 10.P.20.671/2006/68. szám alatt hozott ítélet ellen az alperes részéről 70. és 71. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a megfellebbezett részében részben megváltoztatja.

Kötelezi az alperest, hogy 2011.május 1-től 2011.december 31-ig terjedő időszakra fizessen meg a felperesnek 15 napon belül bruttó 321.617 (háromszázhuszonegyezer-hatszáztizenhét) forintot és ezen összeg után 2011.szeptember 1.napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot.

Köteles az alperes megfizetni a felperesnek 15 napon belül 2012.január 1-től 2013. február 28.napjáig terjedő időszakra bruttó 271.320 (kettőszázhetvenegyezer-háromszázhusz) forintot és ezen összeg után 2012. július 15.napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot.

Köteles az alperes 2013.március 1-től kezdődően minden hónap 10.napjáig megfizetni a felperesnek havi bruttó 19.380 (tizenkilencezer-háromszáznolcvan) forint keresetpótló járadékot.

Mellőzi az alperesnek a felperes javára 2011.május 1.napjától kezdődően havi 32.033 (harminckettőezer-harminchárom) forint keresetvesztés megfizetésére vonatkozó marasztalását.

Az alperes által a felperes részére 15 napon belül fizetendő elsőfokú perköltség összegét 825.000 (nyolcszázhuszonöt ezer) forintra leszállítja.

Az alperes által a Magyar Állam javára az adóügyben eljáró hatóság felhívásában írt időben és módon fizetendő kereseti illeték összegét 594.000 (ötszázkilencvennégyezer) forintra, míg a Tatabányai Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívására fizetendő szakértői költség összegét 60.000 (hatvanezer) forintra leszállítja.

A fennmaradó 306.000 (háromszázhatezer) forint kereseti illetéket és a 30.735 (harmincezer-hétszázharmincöt) forint költséget az állam viseli.

Ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles az alperes 15 nap alatt megfizetni a felperesnek 400.000 (négy százezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles az alperes az illetékügyben eljáró adóhatóság felhívásában írt időben és módon megfizetni az államnak 594.000 (ötszázkilencvennégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket, míg a Győri Ítéltábla Gazdasági Hivatalának felhívására - az állam javára - 62.000 (hatvankettőezer) forint előlegezett költséget.

A fennmaradó 306.000 (háromszázhatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket és a 31.345 (harmincegyezer-háromszáznegyvenöt) forint költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### **I n d o k o l á s :**

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek vagyoni kárként 141.584,- forintot és ennek 2006. február 8. napjától a kifizetés napjáig járó kamatát, valamint 2006. július 1-től 2011. április 30. napjáig terjedő időszakra kevesebb veszteség címén 1.294.088,- forintot és ennek 2009. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Kötelezte az alperest, hogy 2011. május 1. napjától kezdődően fizessen meg a felperesnek havi 32.033,- forintot keresetveszteség címén azzal, hogy ez az összeg járulékkal és személyi jövedelem adó előleggel csökkentett nettó összeg.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20 millió forint nemvagyoni kártérítést és ennek 2006. február 8. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.250.000,- forint perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy a magyar államnak az adóügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 900.000,- forint le nem rótt kereseti illetéket, míg a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Gazdasági Hivatal külön felhívására 90.735,- forint előlegezett költséget.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Ítéletének jogi indokolása szerint a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság (jelenleg Tatabányai Törvényszék) 44. sorszámú közbenső ítéletével a jogalap tekintetében a felperes kereseti kérelmének részben helyt adva megállapította, hogy az alperes kártérítési felelőssége a 2006. február 8. napján bekövetkezett balesetből eredő felperesi vagyoni és

nem vagyoni károkért 70 %-os mértékben fennáll. A Győri Ítéltábla Pf.I.20.300/2009/4. sorszámú közbenső ítéletével az elsőfokú közbenső ítéletet helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a Ptk.355.§ (1) bekezdése alapján megalapozottnak találta a felperes 20 millió forint nem vagyoni kár megfizetésére vonatkozó keresetét, figyelemmel arra, hogy a felperes a 2006. február 8. napján bekövetkezett baleset következtében bal kezét teljes egészében elveszítette. A beszerzett igazságügyi orvos-szakértői vélemény szerint felperesnél maradandó fogyatékkossággént értékelhető állapot alakult ki, mely véglegesnek tekinthető.

A baleset miatt a felperesnél pszichés elváltozás következett be, a baleset és annak következményei is pszichésen súlyosan megviselték. Esetében kezdődő személyiségváltozást, elhúzódó érzelmi és hangulat zavart okozott az elszenvedett baleset.

A felperes munkaképesség csökkenést okozó egészségkárosodása, mozgáskorlátozottsága, pszichés zavara végleges.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetpótló járadék iránti igényét részben alaposnak találta.

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a balesetet követően a felperes részére 37.500,- forint nyugdíjat állapított meg.

Mivel az alperes a felperes által kért havi 87.500,- forint járulék igényt vitatta, ezért az elsőfokú bíróság megkereste a Nemzetgazdasági Minisztérium Foglalkozás Stratégiai és Módszertani Főosztályát annak közlése iránt, hogy a 21 év alatti korcsoportban 2006-2007. évben illetve 21 és 30 év közötti korcsoportban 2008-2010. évben fodrász végzettségű személynek mennyi volt a nettó átlagkeresete.

Ezen adatokat, valamint a kármegosztási arányt, illetve a felperes által a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságtól kapott havi összegeket figyelembe véve 2006. július 1. napjától 2011. április 30-a közötti időszakban az ítéletben részletesen levezetett elszámolás alapján megállapította, hogy a felperesnek 1.294.088,- forint lejárt keresetvesztesége van. 2011. május 1. napjától az igényelt keresetveszteség összegét havi nettó 32.033,- forintban állapította meg, és ennek, valamint a hátralékos összeg megfizetésére kötelezte az alperest.

A felperest ért vagyoni kár összegét 141.584,- forintban határozta meg, melyet az alperes nem vitatott.

A kijavított ítélet ellen az alperes - a Pf.2. sorszámú nyilatkozata szerinti - 71. sorszámú fellebbezését tartotta fenn, melyben kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a nem vagyoni kárpótlás összegének leszállítását.

Vitatta a kamat kezdő időpontját, mivel álláspontja szerint ha a nem vagyoni kár összegének megállapítása helyesen történt, akkor annak mértéke a 2011. évi és nem a 2006. évi ár és értékviszonyok alapján került meghatározásra.

Vitatta a keresetveszteségi járadék kiszámításának módját és annak összeagszerűségét is. Előadta az alperes indítványozta, hogy a bíróság keresse meg a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságot, közölje a felperes évekre lebontott, havonként kapott rokkantnyugdíjának

nettó és bruttósított összegét. Akkor lesz abba a helyzetben a bíróság, hogy a keresetveszteség pontos összegét meg tudja állapítani. A keresetpótló járaték összegét bruttó összegben kell meghatározni, ez a fellebbezéssel támadott ítéletben nem így történt.

Egyben kérte az elsőfokú perköltség összegének leszállítását a megváltozott pernyertességi-pervesztességi arányokra figyelemmel.

Álláspontja szerint a bruttósított kereseti adatok a fellebbezési eljárás keretében is beszerezhetők.

Az esetben, ha erre az ítélőtábla nem lát lehetőséget, úgy az elsőfokú bíróság ítéletének keresetpótló járadék megállapítására vonatkozó részének hatályon kívül helyezését kérte és e körben az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Álláspontja szerint nincs ok az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, hiszen a bíróság a kártérítési járadék összegét nettó összegben határozta meg. Ennek indoka az, hogy a kifizetés időpontjában hatályos adójogszabályok alapján kell az elmaradt és ennek következtében egy összegben esedékessé vált és megfizetendő kártérítés vonatkozásában a személy jövedelemadó összegét meghatározni, amelyet nyilvánvalóan az elsőfokú bíróság nem határozott meg, nem tudván, hogy a teljesítés időpontjában milyen személyi jövedelemadó szabályok lesznek hatályban. A havi járadék összeg körében szintén a nettó, a felperes részére ténylegesen kifizetendő összeget kell meghatározni, a felperest nem lehet kitenni annak, hogy az adó jogszabályok változását a felperes viselje.

Az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta, hogy a felperes vonatkozásában a baleset milyen következményekkel járt, milyen hátrányok érték. Figyelembe vette a felperes életkorát, jövőképeinek beszűkülését, nőként gyermekszülése, normális szexuális életre való képessége és párkapcsolati esélynek minimalizálódását, illetve azt a tényt, hogy az egészségi állapota a felperesnek orvosi segédeszköz igénybevételével nem javítható semmilyen formában. Így a baleset bekövetkeztének időpontjára számít a - figyelembe véve a jogerős közbenső ítélettel megállapított kármegosztás mértékét - az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a felperest megillető nem vagyoni kártérítés mértékét.

Igényt tartott a másodfokú perköltség megfizetésére is.

A másodfokú eljárásban az ítélőtábla a Pf.6. sorszámú végzésével felhívta az alperesi képviselőt, hogy a kézhezvételtől számított 8 napon belül nyilatkozzon, hogy a nem vagyoni kárpótlás tekintetében az elsőfokú ítéletben megállapított összeget konkrét milyen összegre kéri leszállítani.

Az alperes a megadott határidőn belül semmilyen nyilatkozatot nem terjesztett elő, ezért az ítélőtábla a Pf.7. sorszámú végzésében - a felperes kérelmére - megállapította, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. május hó 12. napján kelt 10.P.20.671/2006/68.

számú ítéletének a 141.584,- forint vagyoni kár és ennek 2006. február 8. napjától a kifizetés napjáig járó Ptk.301.§ (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata, valamint a 2006. július 1. napjától 2011. április 30-áig terjedő időszakra keresetveszteség címén megítélt 1.284.088,- forint és ennek 2009. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó a Ptk.301.§ (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatára vonatkozó ítéleti rendelkezés 2011. június hó 10. napján részjogerőre emelkedett.

Az ítéletábra ezt meghaladóan a részjogerő megállapítása iránti kérelmet, valamint az átutalási végzés kibocsátása iránti kérelmet elutasította. Ez a végzés 2012. február 20. napján jogerőre emelkedett.

Az ítéletábra a Pf.9. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt I. sorszámú végzésével a nem vagyoni kárpótlás iránti kereset tárgyalását a keresetpótló járadék iránti kereset tárgyalásától elkülönítette. Egyben tájékoztatta a felperest, hogy a keresetpótló járadék bruttó összegének meghatározása érdekében könyvszakértői bizonyítás szükséges.

Ezt követően a felperes könyvszakértő kirendelését kérte a keresetpótló járadék bruttó összegének meghatározása érdekében.

Az ítéletábra nem vagyoni kárpótlás iránti kereset tekintetében a tárgyalást berekesztette és a Pp.213.§ (2) bekezdése alapján Pf.I.20.349/2011/9. sorszám alatt a nem vagyoni kárpótlás összege körében részítéletet hozott. E körben az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit a nem vagyoni kárpótlás tekintetében részben megváltoztatta és az alperes által a felperesnek 15 napon belül fizetendő nem vagyoni kárpótlás összegét 12 millió forintra és ennek az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamataira leszállította. Ezt meghaladó a nem vagyoni kárpótlás iránti keresetet elutasította.

Ezt követően az ítéletábra a Pp.249.§ (2) bekezdése alapján részbizonyítási eljárás keretében igazságügyi könyvszakértői szakvéleményt szerzett be arra vonatkozóan, hogy 2006. évtől jelen időpontig terjedően a 65. sorszám alatti és Pf.10. sorszám alatti igazolásban szereplő összegek vonatkozásában évenkénti bontásban milyen összegű szja. fizetési kötelezettség terhelne a felperest. Ezen túlmenően éves bontásban közölje, hogy 2006. évtől 2012. évig terjedő időszakban a felperes részére folyósított rehabilitációs ellátás bruttó összege mennyi lenne.

A szakértőnek választ kellett adnia arra vonatkozóan is, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium Foglalkozásstratégiai és Módszertani Főosztálya által a 66. sorszámú iratban 2006. évtől 2010. évig terjedő időszakra közölt bruttó átlagkeresetet, illetve a Pf.14. sorszámú iratban közölt bruttó átlagkeresetet figyelembe véve a felperest milyen összegű bruttó keresetpótló járadék illeti meg.

A szakértő a Pf.17. sorszám alatt előterjesztett igazságügyi könyvszakértői véleményében megállapította, hogy 2006. július 1-től 2011. április 30-áig terjedő időszakra vonatkozóan a felperest illető bruttó keresetpótló járadék összege 1.568.788,- forint. 2011. május 1. napjától

december 31. napjáig terjedő időszakra pedig 305.076,- forint, míg 2012. január 1. napjától a bruttó összeg 19.380,- forint.

Ezen alapszakértői véleményét a szakértő a Pf.22. sorszámú kiegészítő szakértői szakvéleményében akként módosította (2. oldal 3. táblázat), hogy a 2006. július 1. napjától 2011. április 30. napjáig terjedő időszakra a bruttó keresetpótló járadék összegét 1.577.058,- forintban, míg a 2011. május 1. napjától december 31. napjáig terjedő időszakra eső bruttó keresetpótló járadék összegét 321.617,- forintra módosította.

A 2012. január 1. napjától járó bruttó járadék összege vonatkozásában fenntartotta az alapszakértői szakvéleményében szereplő havi bruttó 19.380,- forint összeget.

A felperes a Pf.25. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatában a beszerzett alap és kiegészítő szakértői szakvéleményt elfogadta és kérte 2011. május 1. napjától 2011. december 31-éig terjedő időszakra a bruttó keresetpótló járadék összegét 321.617,- forintra történő felemelését, míg 2012. január 1-től 2013. február 28-áig a lejárt járadék összegét 271.320,- forintban kérte megállapítani. Ezen összegek után igényt tartott a középáramos kamat megfizetésére is.

Az ítéltábla a felperesnek járó keresetpótló járadék összegét érintő alperesi fellebbezést a Pp.253.§ (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta el és az alábbiak szerint részben megalapozottnak ítélte.

Az ítéltábla osztotta az alperes azon fellebbezési érvelését, hogy az elsőfokú bíróság a keresetpótló járadék összegét nem a jogszabályi előírásoknak illetve az e körben bírói gyakorlatnak megfelelően állapította meg, ezért szükségessé vált a részbizonyítási eljárás keretében igazságügyi könyvszakértői szakvélemény beszerzése.

Az 1/2006. PK. vélemény I. pontja kimondja a baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkereset meghatározásánál a keresetet (jövedelmet) a nyugdíjjárulék mellett - a magánnyugdíj könyvtári járulékkal és tagdíjjal, az egészségbiztosítási járulékkal és a munkavállalói járulékkal csökkentett összegben kell figyelembe venni. A II. pont értelmében a munkáltató kártérítési felelősség alapján kifizetésre kerülő baleseti járadék kiszámításánál figyelembe kell venni azt a társadalombiztosítási ellátást, amelyre való jogosultság a káreseménnyel összefügg.

Tekintettel arra, hogy a baleseti járadék személyi jövedelem adó köteles bevételnek minősül, ezért a járadék alapjául szolgáló valamennyi összeget bruttósított számítással kell figyelembe venni.

A II. pontjának indokolása értelmében az 1988. január 1-je után megállapított, szja. köteles bevételnek minősülő keresetpótló járadékot bruttósított számítási mód szerint kell megállapítani.

E számítás során - a tényleges kárt meghaladó kártérítés elkerülése céljából - a kártérítés alapjául szolgáló valamennyi összeget, így azt a tényleges jövedelmet, amelyet a munkavállaló a munkaereje hasznosításával keresett, valamint a törvény alapján levonásra kerülő társadalombiztosítási ellátást is, bruttó összegben figyelembe kell venni. Amennyiben

a társadalombiztosítási ellátást szja. mentesen folyósítják, ezt úgy kell meghatározni, mintha szja. fizetési kötelezettség terhelné, ezért „bruttósítani” kell.

Az elsőfokú eljárásban nem került sor könyvszakértői vélemény beszerzésére, ezért az ítélet tábla a fellebbezési eljárásban Pf.17. sorszám alatt alap, illetve Pf.22. sorszám alatt kiegészítő könyvszakértői véleményt szerzett be. Ezen szakértői vélemények adatai alapján megállapította, hogy a 2006. július 1-től 2011. április 30-áig járó időszakra a bruttó keresetpótló juttatás összege (Pf.22. sorszámú kiegészítő szakvélemény 2. oldal 3. táblázat) 1.577.058,- forint. 2011. május 1. napjától 2012. december 31. napjáig pedig bruttó 321.617,- forint, míg 2012. január 1. napjától az alap szakvéleményben rögzített bruttó 19.380,- forint.

Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a Pf.7. sorszámú végzésben meghatározott 1.294.088,- forint és ennek 2009. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata részjogerőre emelkedett, az ítélet tábla a 2006. július 1. napjától 2011. április 30-áig terjedő időszakra a keresetpótló járadék összegét a részjogerőre emelkedés miatt nem módosíthatta.

Ugyanakkor a felperes a Pf.25. sorszámú jegyzőkönyvben a 2011. május 1. napjától december 31. napjáig terjedő bruttó 321.617,- forint és a 2012. január 1. napjától 2013. február 28. napjáig lejárt bruttó 271.320,- forint keresetpótló járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest azzal, hogy igényt tartott a középáramos kamatra is.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a Pp.247.§ (2) bekezdése értelmében a felperes ezen kérelme a Pp.146.§ (5) bekezdés c./ pontja értelmében nem minősül keresetváltoztatásnak, ezért az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének a megfellebbezett rendelkezését akként változtatta meg, hogy az igazságügyi alap és kiegészítői könyvszakértői véleményben szereplő (2011. május 1-től december 31-ig terjedő időszakra) bruttó 321.617,- forint és a 2012. január 1. napjától 2013. február 28. napjáig terjedő időszakra a szakértői vélemény szerint járó bruttó 271.320,- forint keresetpótló járadék, valamint ezen összegek után a középáramos időtől számítva a Ptk.301.§ (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatainak a megfizetésére kötelezte az alperest a Ptk.355.§ (1) bekezdése és (3) bekezdése, valamint a fentebb már hivatkozott PK. vélemény alapján.

Ugyanakkor kötelezte az alperest 2013. március 1. napjától minden hónap 10. napjáig a felperes részére bruttó 19.380,- forint keresetpótló járadék megfizetésére is.

Az ítélet tábla az elsőfokú ítéletben szereplő perköltség összegét a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján a pernyertesség illetve a pervesztesség arányának megfelelően leszállította figyelemmel arra, hogy a már hivatkozott Pf.9. sorszámú részítéletében a nem vagyoni kárpótlás összegét az elsőfokú bíróság által megítélt 20 millió forintot 12 millió forintra leszállította.

Az ítélet tábla a már hivatkozott Pp.81.§ (1) bekezdése szerint az alperes által az állam javára fizetendő kereseti illetéket a Tatabányai Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívására

fizetendő szakértői költség összegét is a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően leszállította, míg a felperes teljes személyes költségmentessége folytán fennmaradó kereseti illetéket és költséget a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a szerint az állam viseli.

Az ítélet tábla a fentebb kifejtett részletes indokok alapján a Pp.253.§ (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

A fellebbezési eljárásban a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket és a szakértői költséget - a pernyertesség illetve pervesztesség arányának megfelelően - a Pp.81.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdése szerint a túlnyomórészt pervesztés alperes köteles megfizetni. A felperes teljes személyes költségmentessége folytán fennmaradó fellebbezési illetéket és költséget a már hivatkozott IM. számú rendelet 13.§ (1) bekezdése és a 14.§-a értelmében az állam viseli.

Győr, 2013.évi február hó 28. napján

Dr.Lezsák József sk.  
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.  
előadó bíró

Dr.Szalay Róbert sk.  
bíró

A Győri Ítélet tábla  
Pf.I.20.349/2011/9.szám

A Győri Ítélet tábla dr.Neiger M. Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a Vízvári és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kártérítés iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt folyamatban tett perében Tatabányán, 2011.évi május hó 12.napján 10.P.20.671/2006/68.szám alatt hozott ítélet ellen az alperes részéről 71.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

**részítéletet:**



Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit a nem vagyoni kárpótlás tekintetében részben megváltoztatja és az alperes által a felperesnek 15 napon belül fizetendő nem vagyoni kárpótlás összegét 12.000.000 (tizenkettőmillió) forintra és ennek az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamataira leszállítja.

Ezt meghaladóan a nem vagyoni kárpótlás iránti keresetet elutasítja.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### **I n d o k o l á s :**

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek vagyoni kárként 141.584 forintot és ennek 2006.február 8.napjától a kifizetés napjáig járó kamatát, valamint 2006.július 1.napjától 2011. április 30.napjáig terjedő időszakra keresetveszteség címén 1.294.088 forintot és ennek 2009. január 1.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Kötelezte az alperest, hogy 2011.május 1.napjától kezdődően fizessen meg a felperesnek havi 32.033 forintot keresetveszteség címén azzal, hogy ez az összeg járulékokkal és személyi jövedelemadó előleggel csökkentett nettó összeg.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20 millió forint nem vagyoni kártérítést és ennek 2006.február 8.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.250.000 forint perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy a Magyar Államnak az adóügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 90.000 forint le nem rótt kereseti illetéket, míg a Komárom-Esztergom Megyei Bírósági Gazdasági Hivatal külön felhívására 90.735 forint előlegezett költséget.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Ítéletének jogi indokolása szerint a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság (jelenleg Tatabányai Törvényszék) 44.számú közbenső ítéletével a jogalap tekintetében felperes kereseti kérelmének részben helyt adva megállapította, hogy az alperes kártérítési felelőssége a 2006.február 8.napján bekövetkezett balesetből eredő felperesi vagyoni és nem vagyoni károkért 70 %-os mértékben fennáll. A Győri Ítélet tábla Pf.I.20.300/2009/4.számú közbenső ítéletével az elsőfokú közbenső ítéletet helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a Ptk.355.§./1/ bekezdése alapján megalapozottnak találta a felperes 20 millió forint nem vagyoni kár megfizetésére vonatkozó keresetét. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a 2006.február 8.napján bekövetkezett baleset következtében bal kezét teljes egészében elveszítette. A beszerezett

igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint felperesnél maradandó fogyatékosággént értékelhető állapot alakult ki, mely véglegesnek tekinthető. A bal kéz elvesztése miatt kialakult gerincének elhajlása is, így nincs olyan művégtag, amely alkalmas lenne a tényleges és valós használatra. Ezt a tényt "A" orvos tanúvallomása is megfelelően alátámasztotta.

Életminősége nagy fokban korlátozottá vált azzal, hogy felső végtagját elvesztette. Segítségre szorul, választott szakmáját (fodrász) nem tudja gyakorolni. Életlehetőségei

beszűkültek. Párválasztási lehetősége minimálisra korlátozott, 18 éves korára rokkanttá vált. Olyan tevékenység végzésére nem alkalmas, amely két kéz igénybevételét kívánná meg, így kenyeret vagy felvágottat sem tud vágni. Legalapvetőbb testi szükségletei elvégzése, öltözködéséhez élete végéig segítséget kell igénybe vennie. Önmagában a ruha felvétele, levétele, a mosakodás rendkívül körülményessé vált.

A baleset miatt pszichés elváltozás következett be nála, a baleset és annak következménye pszichésen súlyosan megviselték. Esetében kezdődő személyiségváltozást, elhúzódó érzelmi és hangulati zavart okozott, mely az elszenvedett baleset, veszteségélmény az átlagostól eltérő, komplikált, kórosnak tartható feldolgozása nyomán keletkezik és a későbbiekben pszichiátriai zavar, megbetegedés alapját képezheti. A baleset negatív pszichés következményeivel felperes esetében tartósan kell számolni. Magatartása mögött fel nem dolgozott harag és bűntudat áll, személyisége már diszharmonikus és torzuló, alkalmazkodása megnehezült.

A baleset miatt mozgáshiányossá vált az életmódja. A korábbi biciklizést, mozgást nem tudja folytatni, elhízott. Ez magával vonta a ruhatára megváltoztatásának kötelezettségét. Nem szívesen jár emberek közé, esztétikai hiányossága miatt strandra nem jár. Fürdőruha viselésére emberek társaságában, de még kertben sem képes annyira szégyelli magát.

A felperes munkaképesség csökkenést okozó egészségkárosodása, mozgáskorlátozottsága, pszichés zavara végleges. Figyelemmel az átlag életkorra és arra, hogy felperes állapota végleges, a 20 millió forint és annak a káresemény bekövetkeztétől számított késedelmi kamatai alkalmasak arra, hogy enyhítsék a felperes nem vagyoni hátrányát, elnehezült életvitelét megkönnyítsék.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetpótló járadék iránti igényét részben alaposnak találta.

A Nyugdíjbiztosító Igazgatóság a balesetet követően a felperes részére 37.500 forint nyugdíjat állapított meg.

Mivel az alperes a felperes által kért 87.500 forint havi járulék igényt vitatta, ezért az elsőfokú bíróság megkereste a Nemzetgazdasági Minisztérium Foglalkozásstratégiai és Módszertani Főosztályát annak közlése iránt, hogy a 21 év alatti korcsoportban 2006-2007 évben, illetve 21 és 30 év közötti korcsoportban 2008-2010 évben fodrász végzettségű személynek mennyi volt a nettó átlagkeresete.

Ezen adatokat, valamint a kármegosztási arányt, illetve a felperes által a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságtól kapott havi összegeket figyelembe véve 2006.július 1.napjától 2011.április 30-a közötti időszakra az ítéletben részletesen levezetett elszámolás alapján megállapította, hogy a felperesnek 1.294.088 forint lejárt keresetvesztése van. 2011.május 1.napjától az igényelt keresetvesztesség összegét havi nettó 32.033 forintban állapította meg és ennek, valamint a hátralékos összeg megfizetésére kötelezte az alperest.

A felperest ért vagyoni kár összegét 141.584 forintban állapította meg, melyet az alperes nem vitatott.

A kijavított ítélet ellen az alperes 71.sorszám alatt fellebbezést nyújtott be, melyben kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a nem vagyoni kárpótlás összegének leszállítását.

Vitatta a kamat kezdő időpontját, mivel álláspontja szerint ha a nem vagyoni kár összegének megállapítása helyesen történt, akkor annak mértéke a 2011.évi és nem a 2006. évi ár- és értékviszonyok alapján került meghatározásra.

Vitatta a keresetveszteségi járadék kiszámításának módját és annak összezszerűségét is. Előadta, az alperes indítványozta, hogy a bíróság keresse meg a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságot, közölje a felperes évekre lebontott, havonként kapott rokkant nyugdíjának nettó és bruttósított összegét. Akkor lesz abban a helyzetben a bíróság, hogy a keresetveszteség pontos összegét meg tudja állapítani. A keresetpótló járadék összegét bruttó összegben kell meghatározni, ez a fellebbezéssel támadott ítéletben nem így történt. Egyben kérte az elsőfokú perköltség összegének leszállítását a megváltozott pernyertességi, pervesztességi arányokra figyelemmel.

Álláspontja szerint a bruttósított kereseti adatok a fellebbezési eljárás keretében beszerezhetők.

Ha erre az ítélet tábla nem lát lehetőséget, úgy az elsőfokú bíróság ítéletének keresetpótló járadék megállapítására vonatkozó részének hatályon kívül helyezését kérte és e körben az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Álláspontja szerint nincs ok az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, hiszen a bíróság a kártérítési járadék összegét nettó összegben határozta meg. Ennek indoka az, hogy a kifizetés időpontjában hatályos adójogszabályok alapján kell az elmaradt és ennek következtében egy összegben esedékessé vált és megfizetendő kártérítés vonatkozásában a személyi jövedelemadó összegét meghatározni, amelyet nyilvánvalóan az elsőfokú bíróság nem határozhatott meg, nem tudván, hogy a teljesítés időpontjában milyen személyi jövedelemadó szabályok lesznek hatályban. A havi járadékösszeg körében szintén a nettó, a felperes részére ténylegesen kifizetendő összeget kell meghatározni, a felperest nem lehet kitenni annak, hogy az adójogszabályok változását a felperes viselje.

Az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta, hogy a felperes vonatkozásában a baleset milyen következményekkel jár, milyen hátrányok érték. Figyelembe vette a felperes életkorát, jövőképeinek beszűkülését, nőként gyermekszülésre, normális szexuális életre való képessége és párkapcsolati esélyének minimalizálódását, illetve azt a tényt, hogy az egészségi állapota a felperesnek orvosi segédeszköz igénybevételével nem javítható semmilyen formában. Így a baleset bekövetkeztének időpontjára számítva - figyelembe véve a jogerős közbenső ítélettel megállapított kármegosztás mértékét is - az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a felperest megillető nem vagyoni kártérítés mértékét. Igényt tartott a másodfokú perköltség megfizetésére is.

Az ítélet tábla a Pf.9.sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt I.sorszámú végzésében a nem vagyoni kárpótlás iránti kereset tárgyalását a keresetpótló járadék iránti kereset tárgyalásától elkülönítette.

Egyben tájékoztatta a felperest, hogy a keresetpótló járadék bruttó összegének meghatározása érdekében könyvszakértői bizonyítás szükséges.

Ezt követően a felperes könyvszakértő kirendelését kérte a keresetpótló járadék bruttó összegének meghatározása érdekében.

Az ítéltábla a nem vagyoni kárpótlás iránti kereset tekintetében a tárgyalást berekesztette és a Pp.213.§./2/ bekezdése alapján részítéletet hozott. Ugyanakkor a keresetpótló járadék iránti kereset tárgyában a tárgyalást elhalasztotta és egyben igazságügyi könyvszakértői szakvélemény beszerzését rendelte el a külön végzésben írtak szerint.

Az ítéltábla a nem vagyoni kárpótlás összegét érintő alperesi fellebbezést a Pp.253.§./3/ bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta el és azt az alábbiak szerint részben megalapozottnak ítélte.

Az ítéltábla a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kárpótlás körében kellő körben lefolytatta a bizonyítási eljárást, ennek eredményeképpen helyes tényállást állapított meg, de a feltárt peradatokat - a nem vagyoni kárpótlás összegszerűsége vonatkozásában - tévesen mérlegelte.

A felperes nem vagyoni kárigényét a Ptk.355.§-ának /1/ és /4/ bekezdésében foglalt rendelkezések alapján kellett elbírálni. E szerint kártérítés címén olyan kárpótlást kell megítélni, amely a károsultat ért nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges. Nem vagyoni kár esetén a jogellenesség alapja az, hogy a törvény védelme alatt álló Ptk.75.§-ának /1/ bekezdésében rögzített személyhez fűződő jogok sérelmet szenvednek. A perbeli esetben a felperesnek sérült a Ptk.76.§-ában rögzített testi épséghez és egészséghez fűződő joga.

Helyesen hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy a nem vagyoni kárpótlásnak az a rendeltetése, hogy segítse a károsultat életviszonyainak, általában életvitelének a körülményekhez igazodó alakításában és egyidejűleg biztosítsa a nem vagyoni hátrányból eredő nehézségek leküzdését, illetőleg más lehetőségek megteremtésével enyhítse azokat a hátrányokat, amelyek a károsodás folytán a károsultat érték.

A nem vagyoni kártérítés esetében minden perben egyedileg kell elbírálni a nem vagyoni kártérítés törvényi feltételeinek fennállását és a károsultat ért nem vagyoni hátrány súlyát, valamint azt, hogy a pénzben nyújtott kárpótlás alkalmas-e a nem vagyoni hátrány enyhítésére és a hátrányos jogkövetkezmények kiküszöbölésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a társadalmilag elfogadott, az egészséges életet nehezítő és a rendelkezésre álló bizonyítékokkal alátámasztott pszichés elváltozásokat, a jogsérelem súlyosságát helyesen állapította meg. Megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy a felperes bal keze teljes elvesztése következtében kialakult gerincének elhajlása, és nincs olyan művégtag, amely alkalmas lenne a tényleges és valós használatra. Életvitelében, életminőségében nagyfokúan korlátozottá vált, rokkantsága állandósult. 18 éves korára párválasztási lehetősége minimálisra korlátozott. Egészségi állapota művégtaggal nem változtatható, enyhíthető. Olyan tevékenység végzésére nem alkalmas, amely két kéz igénybevételét kívánná meg. Legalapvetőbb testi szükségletei elvégzéséhez, öltözködéséhez élete végéig segítséget kell igényelnie. Pszichés elváltozás

is bekövetkezett nála a baleset miatt. Mozgáshiányossá vált az életmódja, korábbi biciklizést nem tudja folytatni, elhízott.

Nem szívesen jár emberek közé, esztétikai hiányossága miatt strandra nem jár. Párkapcsolata a baleset következtében véget ért, azóta párkapcsolata nincs.

Ugyanakkor az ítélet tábla álláspontja szerint az összegszerűségnél azt is figyelembe kell venni, hogy a Tatabányai Törvényszék - korábban Komárom-Esztergom Megyei Bíróság - 44.sorszámú közbenső ítéletében azt állapította meg, hogy az alperes kártérítési felelőssége a 2006.február 8.napján bekövetkezett balesetből eredően felperes vagyoni és nem vagyoni káráért 70 %-os mértékben áll fenn. Ezen közbenső ítéletet a Győri Ítélet tábla a Pf.I.20.300/2009/4.számú közbenső ítéletével helybenhagyta.

Töretlen a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy a nem vagyoni kár megállapításakor nincs helye kármegosztásnak, figyelemmel arra, hogy nem vagyoni hátrány keletkezése esetén - a jogalapot teremtő személyiségi jogsértésre tekintettel - nincs olyan összegszerűen kifejezhető kár, amelynek egy része a károsultra lenne hárítható. Ugyanakkor a nem vagyoni kártérítés összegének mértékénél kell figyelembe venni, hogy a károsult mennyiben hatott közre a kár bekövetkeztében. (Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.275/1999., Legfelsőbb Bíróság Pf.III.20.199/1982.) A felperes vonatkozásában a jogerős közbenső ítélet az őt terhelő kártérítés arányát 30 %-ban határozta meg, így ezt a tényt a nem vagyoni kár összegszerűségénél az ítélet tábla álláspontja szerint figyelembe kell venni.

Mindezen adatokat az ítélet tábla a Pp.206.§-ában foglalt elveknek megfelelően értékelve és mérlegelve, a felperest ért testi és pszichés jogsérelmek súlyosságára, a kialakult bírói gyakorlatra, valamint a baleset bekövetkezése idején fennálló ár- és értékviszonyoknak megfelelően értékelve és mérlegelve a felperest illető nem vagyoni kárpótlás összegét 12 millió forintban határozta meg, és ennek megfelelően részítéletében a nem vagyoni kárpótlás összegét 12 millió forintra leszállította. Ez az összeg valamint az elsőfokú ítéletben írt késedelmi kamatok együttesen alkalmasak arra, hogy a felperest ért nem vagyoni hátrányt enyhítse és segítse őt a hátrányos jogkövetkezmények kiküszöbölésében.

Mindezen indokok alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§./3/ bekezdése alapján a nem vagyoni kárpótlás körében részítéletében részben megváltoztatta.

Az ítélet tábla a másodfokú perkoltségről nem határozott, erről majd az ítéletében fog rendelkezni.

Győr, 2012. évi március hó 29. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.  
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.  
előadó bíró

Dr.Szalay Róbert sk.  
bíró